

(Улсуус киинигэр Кыайыы күнүн бэлиэтээһинтэн репортаж)

Чурагчбыгынгар Улуу Кыайыи күнө,
орүү буларын курдук, өрө
котобулгүү эохтик, үрдүк таһымга
баилгэннэ. Уһуһаанарга көрүлгө

Стадионга колонналар бири-бири-
дин кийин, строевой хаёмынаш келсини

Улуус башлыгы А.Т. Ноговицын, көбөрүлүү кытгылылаажа, авиация бөлүмүнө Н.И. Дыкаев, бойбуулай дайынчылар кытгылылаажа Г.Т. Владимиров, Ташта, Чурапчы улуустарын байланыш коммиссара Н.М. Андреев, Чурапчы нахилелетин башлыгынын сөзбуйлаачы А.Т. Егоров эерде тыл элтир. Ага дейди Улуу саринтин кытгылылаажа Дмитрий Иванович Дьячковский олохтон

Қызығы Зинаида тахсының сүйсінгені
Түркі аңарысыр...

Александр СЛЕПОВ.

КЫАЙЫЛААХ - СПОРТИВНАЙ ОСКУОЛА-ИНТЕРИНЭЭТ ХАМААНДАТА

Кыайыны күнүтэр сылтаа ыытыллар улуус дыйдыгытын кубогар эстафета бийылт үс болоххо ариарыгын ыытылына. Күрөң улуусунт чычэки илетикиа биир күүэтэх комментатора, тэрйиэччи-тэ Владислав Николаевич Кривошапкин илэти-сабалар ыытта. Токуэ этигивах сүүрүүтэ 1945 м үһүгүнэ илти-иһин түһүстүлөр.

Ыһыылаах-хаһылаах, итин-ютин түсүүүлөх сүүрүү үнүс бөлөхсө бусида. Барыта 6 хаммаида кытыныа. Улуустаагы гимназия, Чурапчы орто оскуолата, И.М. Павлов аатынан орто оскуола, Чурапчытаагы спорт

института, Чурагчтаабы спортивнай
интерниэт-оскула. Одьулуннаабы
агротехникум хамаандалара кубок иһин
кырсингэ ох курдук оностон кэлбиттэр.
Формалара, спортсменнар эрчимтэх туттуу-
лара-хаптыылара, улуус билиинтэх
сүүрүктэртэ баалара, кыайылыга дьулуурлара
күрөх күүрөөннэх буолуохтаабын
мөксүтүтэ. Стартай бөспүтүт таһа оро
хабыллы түтөрүн кытары, 200 м
дистанцияда дыахгаллар түһүнөн
күбүтүлөр. Бары дааны эгил-төгүл
сүүрүктэр эбит; улахан аһыһыга суох палоч-
каларын туттараллар. Интерниэт-оскула,
Чурагчы икки орто оскуолаларын
хамаандалара төрдүс этапка дьэри тэнгэ

Боксчигуудыг бэлтгэх ажиллагааг зохион байгуулж, тэднийг дэлхийн аварга шалгаруулах тэмцээнд оролцуулахад бэлтгэгчид чухал үүрэг гүйцэтгэж байна. Төрийн бэлтгэгчид бэлтгэх ажиллагааг зохион байгуулж, тэднийг дэлхийн аварга шалгаруулах тэмцээнд оролцуулахад бэлтгэгчид чухал үүрэг гүйцэтгэж байна.

Александр СЛЕПЧОВ.

Улус хамнан тэртислэртэн 3 хамашиа — улус дьаһталыттан, баһаарынай чыстан, ис дьаһта отролттан кыттыланы ыһылар. Бастагы эгэлтэргэ хамашиалар, эрби бийтин курудук, тэннэ эрсиэлтэргэ эрээр, эр дьон

ЧУРАПЧЫГА КЫАЙЫ ЗНАМЯТА КҮӨРЭЧЧИ КӨТӨБҮЛҮННЭ

эниң, савасларын бөгөрлөтүп, кыайыны улансыбыт Кылайы Знамя суолтатын, ис динини мустубут дьонго, ыччаттарга, оскуола үөрөтөччилэригэр көсөтүпүр.

Төһө да күндүлүк аастымын ийин, дойдун историктыгар, саха норуотугар хаһан да буолбатар улахан сэринин, сибискэй норуот Улуу Кыайынын күөр кэлүөнө дэрипник биэртэ, ытык дьоммут Албан ааптарын үйүтүрүбүт бу билин – Ытык төсүт.

Саптыы “Албан аар” стеллалыгар осеэбии сана ааптар кырбиктэрин үөрүүтүк аһылыгыта буолла. 2015 сылтан саадыа, Чурапчы нэһилиэгин дьаһалтата, нэһилиэк депутаттарын уонна “Ытык сүбэ” общественнай түмүү уопсай сүбэлэринэн хас сыл аайы билин улуустууттан фронто тийи-хорсунук сэринтэспит, Ийэ дойдун үрдүкү наараадаһынан бэлэстэммит дьоммут ааптарын-суолларын үйүтүртэ үстүү күһүнэ аһан стелла туруорарга быһаарыны ыһылыгыта.

Быйылгы Улуу Кыайы 72 сылыгар биһир дойдубааһыт, пөт, прованк, СӨ үтүктүк уууута, ССРС суруйааччыларын Соһуһун чинээн Алексей Спиридонович Бродников, биһир бастык кээн туттар саха снайперынан алтаммыт Болтоно нэһилиэгиттэн төрүттүк сержант, снайпер Георгий Константинович Федоров, Рейхстаг испоннөтүгэр сахалар ааптарын суруйан хааларбыт саллааттаран биһирдөстөрө Николай Николаевич Пудов ааптара үйүтүлүһүн. Үөрүүтүк түгүһү СӨ Боноттаах бөтөрөөт, ССРС культууран туйуна, Хоту көһөрүлүү кыттылаада, үйүтүһүнэ үтүс үлүн-хамнаһы тэрийсэ сыдыар ытык кийбит В.Н. Дьяковский “Албан аар” стелла ыччаттар бигэ-көрө сыдыалларыгар аһан онгоһуларын бэлэстэ. Маны таһынан стелла онгоһуллубутунан, сэрин бөтөрөөт Н.Н. Пудов төрөтүт уола И.Н. Пудов махтал тылларын аһаата.

Билин, Чурапчы улуун ыччаттарга, аһа кэлүөнө дьоммут сэрин ыар сылларын Ийэ дойдун туһа дьон тус олохторун харыстаабака, тыһынарын толук уурубуттарыгар сүгүрүйбүт, Улуу Кыайыны улансыбыттарыгар ис сүрэхпиттэн махтанабыт!

Семен ЖЕНДРИНСКЭЙ.

ЧААЧЫГЫЙ ПААМАТЫННЫЫГАР...

Чурапчы алдырхайа. Саха Өрөспүүбүлүкэтүн бастакы Президентэ М.Е. Николаев уонна саха норуодунан суруйааччыга, бөлүһүк Д.К. Сивцев-Суорун Омоллоон Чурапчы көһөрүлүүтүн бүтүн Саха сирин историктыгар савый аһаастабытыах ууруһунаан билиммиттэртэ.

Улуу Кыайы үөрүүтүк дьаһалларын чэрчитинэн, Чурапчы улуун салаатта, улуус депутаттарын Сэбиэтин председателэ Я.П. Оксешников уонна Мэһэ-Ханалас улуун Дьабыла нэһилиэгин дьаһалтата, баһылык С.И. Сергучев Чачыгыга тийи, Көһөрүлүүтү аһаммыт пааматынныкка он ыар сыллар сокуларын аһан-санын аастылар. Итин тэһэ Улуу Кыайы 72 уонна Хоту көһөрүлүү 75 сылларыгар аһаммыт сүүрүү ыһылыгына. Маны таһынан, СӨ үтүктүк уууута, ССРС суруйааччыларын Соһуһун чинээн Алексей Спиридонович Бродников, биһир бастык кээн туттар саха снайперынан алтаммыт Болтоно нэһилиэгиттэн төрүттүк сержант, снайпер Георгий Константинович Федоров, Рейхстаг испоннөтүгэр сахалар ааптарын суруйан хааларбыт саллааттаран биһирдөстөрө Николай Николаевич Пудов ааптара үйүтүлүһүн. Үөрүүтүк түгүһү СӨ Боноттаах бөтөрөөт, ССРС культууран туйуна, Хоту көһөрүлүү кыттылаада, үйүтүһүнэ үтүс үлүн-хамнаһы тэрийсэ сыдыар ытык кийбит В.Н. Дьяковский “Албан аар” стелла ыччаттар бигэ-көрө сыдыалларыгар аһан онгоһуларын бэлэстэ. Маны таһынан стелла онгоһуллубутунан, сэрин бөтөрөөт Н.Н. Пудов төрөтүт уола И.Н. Пудов махтал тылларын аһаата.

Чурапчы улуун депутаттарын Сэбиэтин председателэ Я.П. Оксешников: “Чурапчытан уопсайа 5318 киһи күөс өттүнэн Хоту көһөрүлүүтү, икки аһар тыһылаа кэринэ биһир дойдубааһыт онно тийи суорума суолламыта. Үүтүн иһэр кэлүөнэ ыччаттарбыт умубаттарын туһутар биһирэ историктыгар үөрэтэр, чинчийэр сорук турар. Быйыл күһүн Чачыгыга пааматыннык-сквер тутуугун быһаарыныбыт. Итин таһынан улуустун салаатта 34 Хоту көһөрүлүү кыттылаада саа кватиралары үлэс кэртэртэ. Дьабыла олохтоо, Хоту көһөрүлүү кыттылаада, 82 сааһыгар сыдыар М.А. Варламов: “Мин 7 сааспар көһөрүлүүтү барбытым. Оччоокута, орой-мэһик оһолор көрүүбүтүгэр, үлэ-хамнас чаһы күөстүк этэ. Хотонно оһорбуһу, оһоннооттор барахсаппар бэйэлэрин харыстаммака, харса суох үлэлиһтэ. Бу өтөхтөн 58 хаһаайыстыба барбытыт. Улахан

үөрэхтүк дьон баалара: Социалистическай Уло Геройа Михаил Федотов, геолог, спортсмен И.И. Березкин, В.И. Березкин, учуоний Н.С. Пермяков ода. Урукку Чачыгыт бөлүгүтэ иһиккэ өттүгэр сапаны тэриһтэ, сайлар чинчилтэ. Аһаар нэһилиэгин Боноттаах олохтоо, 84 саастаах В.Д. Слепцов: “Аһыс саастаахпар, бос ыйын 20 күнүгэр убайбар уонна аһаар улуу-сууу боноттоо кэһи, сэринтэ барар буолбуттар. Ийэбинтэн, түөрт кыра биһирэ төрөбүтүбүт кытары туһаайах хаалыһыт. 1942 сылтааха көһөрүүтү барбытыт. Эһиги тэһэ баһык булуттар иһэи сыт үтүктөн баран дойдубутун булуттут. 251 киһи Бахсытан, 200-гэи таһа киһи “Ворошилов” кыһуостан уонна Чачыгытан барбыттар”.

Бу күн күһүртэ тэһэ Аһаар нэһилиэгин баһылыга Н.П. Попов уонна Хоту көһөрүлүү кыттылаада П.Н. Решетников тэһиһтэ.

Улуу Кыайы күһүн көрөс уонна Хоту Көһөрүлүү 75 сылыгар аһан, Чачыгытан Чурапчыга “Бонот Уу” стадионга дьори, 75 биһиртэни 75 кыттылаада сүүрүн кэлтэ. Маны кыттылаада ыһылар. Чурапчыгагы государственной физической культуры уонна спорт институтун, Чурапчыгагы технической кыһуок, Ойулууннаагы Аграрнай техникум устулуһунара, тренерлэртэ, Чурапчы улуун оһулааларын үөрөтөччилэртэ, иһиһ-лэһчилэртэ.

Семен ЖЕНДРИНСКЭЙ.

ӨЙДӨБҮННҮК ЧҮМЭЧИ УМАТЫЛЫННА

Улуу Кыайы 72 сылыгар аһаммыт улуустаагы дьаһаллар чэрчитинэн, Ленин аатынан бөлүөсакка сэрин толуктугар тыһынарын толук уурбут дьоммут сырык ааптарыгар сүгүрүйбүт, өйдөбүннүк чүмэч уматылына.

Маны улуус баһылыгыт социальнай бонотуостарга солбу-

йааччы О.Ф. Петрова, улуус депутаттарын Муннаадын председателэ Я.П. Оксешников, улуустаагы ыһаат отделын специалиһа А.И. Афанасьева мустубут дьонно аһан тыт эттиһтэ. Бу дьаһалта тыһылааһтан таһа киһи кыһына.

“СО” көрр.

СЭДЛИГИ УТАРЫ БАРЫ ОХСУУЮБУН!

Чурагчы газы: 1 почта ми.

Саманк ыарыгытн буларга самай ивалалаах корутунен флюорографияга туруу буолар. 2015 сыллааха флюорографияны ийишкеннээ 89,1% барбыта, онтон 2016 сыл 86,5%. Бу апта бийиги ийишкеннээхтэ 13,3% флюорографияга турууну бара илик. Ол курдук, Чурапчыга 93,0%, Дьиринг 96%, Халандар 100%, Хайдахсыт 75%, Чакыр 80%, Сытан 97%, Кылаатех 63%, Арыылаах 77%, Хатылы 100%, Болтоно 100%, Олулуун 100%, Аласар 73%, Мугудай 100%, Төлөй 74%, Мырылаа 98%, Мындаарайы 78% бардылар. Флюорографияны барбатах нэйилектэрээ аһас сэлтиктэх ыарылах биер буолупон сөн. Бүтүннү күнтэ маддамыт ыарыахтар фитиентри баһыйаһытар эмтэнхитр. 2017 сылта биер квартал түмүтүнөн номнуо 3 ыарыах Чурапчыга, Мырылаа, Мындаарайыга көһүннэ. Бу ыарыахтар баһыйаһа эмтэнэ сыталлар.

1. Нэвчилсэн гэрээний багцны зарим үзүүлэлтүүд:

- нэвчилснээс 100% флюорографиягаар түгшүүрт тус хялгуулан ялгарч;
- нэвчилсэн өмнөх көбөн хэсэгт диван флюорографиягаар түгшүүрэн

Служба утратила связь с
международной командой
боротисомуэти

Хайнхат бичээхик бэрлилэр графика: 16 ч 00 м. Бичээхик бэрлиленин: 16 ч 00 м. "Сага олох" редакционер-издательский холбоуни: 10.05.2017 с. офисет бичээтэннэ. Аадьрифта: 678670. Чураглал: сал. Карл Маркс уул. 25-а. Индекс: 54907. Хайнхат наахилала устэ. олтурхунууни: халлиерга юонна субьотата тахсао.